

MUNNHARPA

Troms fylkeskommune
Den offentlige tannhelsetjenesten

desember 2010

Foto: Helge Mortensen, e-post: hmorten2@gmail.com

God jul og godt nyttår!

Fylkestannhelsesjefen har ordet

Frostrøyken har lagt seg over det meste av landet og elektrisitetsprisene når nye høyder. Her i Troms har det vært bra desembervær og i skrivende stund har julesnøen lagt seg på marken.

Røyken fra siste fylkesting har også lagt seg. Her ble det behandlet en ny melding om Tannhelse-tjenestens kompetansesenter for Nord-Norge (TkNN). Veien videre blir staket opp, blant annet med økt fokus på forskning. Meldingen skal forsynes med fylkestingsvedtaket og kanskje et forord fra fylkesråden før den blir sendt ut til tannklinikene. Jeg er glad for å kunne fortelle at meldingen fikk mye ros i fylkestinget.

På siste ledermøte (overtannlegemøte) i tannhelsetjenesten ble det enighet om at vi skulle komme med en uttalelse mot bruk av røyk og snus i videregående skole for å støtte opp om folkehelsearbeidet i vårt fylke. Ellers er det forslag om en ny lov om folkehelse som er ute på høring, hvor fylkeskommunen får stort ansvar for å koordinere folkehelsearbeidet. Det foreligger også en netthøring på Nasjonal plan for helse og omsorg 2011-2015 som fylket skal uttale seg om.

Undertegnede er valgt til rykende fersk ny leder i fylkestannlegenes arbeidsutvalg. Jeg håper at dette kan føre til at jeg får innsyn og innflytelse i saker som kan gjøre Den offentlige tannhelsetjenesten bedre.

I den nærmeste tiden vil det være behov for flere ledere i Den offentlige tannhelsetjenesten. Jeg vil oppfordre til å legge all beskjedenhet til side, og søke de ledige lederstillingene. Tannhelsetjenesten vil bidra med å fylle på med lederutdanning til de som er interessert i lederstillinger. Konsekvensen av manglende interesse for lederstillinger fra de ansatte kan være at vi får ledere som ikke har bakgrunn fra tannhelsetjenesten, med lignende modeller som i Nordland. Etter min mening vil dette ikke være en heldig utvikling.

Til slutt vil jeg takke alle ansatte i tannhelsetjenesten for et drivende flott år. Jeg føler det går i riktig retning nå med syvmilsstøvler. Til neste år skal vi ta nye lange skritt.

God jul og godt nyttår fra

Peter Marstrander

Utdanning av pedodontispesialister i Tromsø

Barn kan i begrenset grad ta ansvar for egen helse. Gjennom Barnekonvensjonen har det norske samfunnet forpliktet seg til å respektere barns rettigheter som også omfatter rett til den høyest oppnåelige helsestandard. I Norge har spesialiteten pedodonti eksistert siden 1979.

Spesialisten i pedodonti skal kunne gi et odontologisk tilbud til barn og ungdom som har komplekse orale tilstander og forstyrrelser. En viktig rolle for spesialisten blir å ta ansvar for planlegging og koordinering av tannhelsetilbudet til barn og ungdom med behov for omfattende og komplisert terapi.

Det er mange spesialiteter som arbeider med voksnes orale problemer, men kun pedodonti som har barn og ungdom som eneste målgruppe. Som barnetannlege er det gledelig å registrere den sterke posisjonen pedodonti har fått på TkNN og i Den offentlige tannhelsetjenesten i Troms. Det kan vi bl.a. takke tannlegespesialist Eva Edblad og resten av pedodontimiljøet for. Hun har etablert et godt samarbeid med barneavdelingen på UNN. En ordning som er vanlig i Sverige.

Ingen varer evig og det må utdannes nye spesialister. Det er derfor med stor glede at jeg konstaterer at vi ser ut til å lykkes med å starte spesialistutdanning i Tromsø med to kandidater fra høsten 2011. Dette skjer i et samarbeid mellom Institutt for klinisk odontologi ved professor Claes-Göran Crossner og TkNN. Professor Crossner er faglig ansvarlig og har spennende planer for den nye utdanningen.

Det skal ansettes en pedodontispesialist som klinisk leder av utdanningen på TkNN. Den kliniske tjenesten vil bli omfattende. Søknadsfrist for spesialistutdanningen i pedodonti er 15. januar 2011.

De to som blir tatt opp kan vente seg et inspirerende miljø med fire kandidater i kjeveortopedi og fire i klinisk odontologi. Til sammen vil dette utgjøre en gruppe på ti kandidater som er under spesialistutdanning. Det vil også bli lagt til rette for faglig utvikling av tannhelsesekretærene som er engasjert. Med andre ord er det en spennende fremtid som venter fagområdet pedodonti.

Spesialistprogrammet varer i tre år og skal finansieres av staten. Alle detaljer er ikke på plass når det gjelder økonomi og personell, men jeg håper at dette ordner seg i løpet av de par første månedene på nyåret.

Leder Ivar Espelid

Midt-Troms tannhelsedistrikt

2010 har vært et år som fortsatt er preget av vakanser i tannlegestillingene. Ved inngangen til desember har vi 6 ledige tannlegestillinger. Fra januar/februar 2011 vil det bli 10 ledige tannlegestillinger – herav 3 barselpermisjoner.

Dette er mye og tilsvarer 50 % ledighet i tannlegestillinger – såfremt vi ikke får besatt noen av stillingene før da. Det er mange år siden ledigheten har vært så stor. Heldigvis har vi 2 seniorer som avhjelper i deltidstillinger. Men – uansett så blir det litt av en utfordring for hele distriktet også for år 2011!

I sommer fikk vi 3 nyutdannede tannleger fra Tromsø og gleden var stor. Yes! – endelig fikk vi nyte godt av utdanningen i Tromsø – etter mange års venting! To av de nyutdannede slutter imidlertid nå til jul – etter et lille halvt års jobb i Midt-Troms for å "vende tilbake" til Tromsø.

Finnsnes og Målselv har hatt tannlegestudenter i ekstern praksis. Dette fungerer bra og er til stor glede for alle – for studentene – pasientene samt klinikkene for øvrig.

Tilbudet til pasientene er dessverre redusert som følge av den reduserte tannlegebemanning. Dette vil fortsette og en del pasienter vil bli henvist til de private tannleger som har bedre kapasitet.

Det har vært stor aktivitet på kursfronten og de fleste medarbeidere er interessert i kompetanseheving på mange forskjellige områder. Flott at distriktet fremstår som en "lærende" organisasjon med fokus på kompetanseheving – kvalitet – service og arbeidsglede.

Fra årets distriktssamling i Blånisselandet i Myrefjell.

Overtannlege Susanne Elting

Harstad tannhelsedistrikt

Distriktet har opplevd store kontraster i 2010. Fra å være greit bemannet ved årets begynnelse til å mangle halvparten av tannlegene våren og sommeren 2010. I tillegg slet flere klinikker med etterslep i recallen fra siste omgang med vakanser i tannpleier- og tannlegestillingene. Situasjonen gikk naturligvis fra å være rustet til å kunne i vareta de fleste av våre pasienter til å måtte avvise mange ved flere av distriktets 6 klinikker.

Alternative planer ble tenkt ut og erfarne tannhelsesekretærer meldte sin interesse for å avhjelpe situasjonen. Undersøkelser på sykehjem ble foretatt og de skulle hjelpe til på det forebyggende området. Ambulering ble gjort der det trengtes av alle yrkesgruppene. Tannlegene som var igjen stod på og tok unna akuttene for de vakante klinikkene i tillegg til sin egen.

Lysningen i 2010 kom med høsten. 5 nyansettelser og distriktet opplever nå kun vakanse i 2 tannlegestillinger og 0,5 tannpleierstilling. Disse vil bli lyst ut over nyttår. Det er godt håp om å få stillingene besatt i og med at flere årskandidater har forespurt om mulighetene for jobb i Harstad. Det er håp om at distriktet vil oppleve full bemanning i 2011.

Midt opp i dette feiret Harstad tannhelsedistrikt 50 år i 2010. Slagordet gav seg selv:
"VI STÅR HAN A".

Utfordringer har det vært mange av i årenes løp, store og små. Et år mangler vi tannleger, det neste tannpleiere. I fremtiden vil vi antakelig mangle tannhelsesekretærer. Heldigvis har distriktet så utrolig mange flotte og engasjerte medarbeidere i alle disse årene. Uten disse hadde det ikke gått så bra med Harstad og omegn. Vi har sammen ridd stormene av og sett lysningen der fremme i lag når det har vært tungt. Tusen, tusen takk til alle dere som har gjort Harstad tannhelsedistrikt til hva det er i dag og for den innsats og det engasjement dere har gitt fylket i alle disse 50 årene!

Overtannlege Eliann Jensvoll

**Tromsø
tannhelsedistrikt**

Ett stort TACK till alla medarbetar för en God insats under året som gått samt
GOD JUL och GOTT NYTT ÅR.

Overtannlege Elisabeth Camling

Julehilsen fra Nord-Troms

I Nord-Troms tannhelsedistrikt begynte året svært optimistisk med faktisk alle stillinger besatt. Vi kunne tilby mer behandling til den voksne befolkningen, noe som ble svært godt mottatt. Dessverre mistet vi en del tannlegerressurser utover året. Ved årsskiftet mangler vi 5 av 11 tannleger medregnet permisjoner. Kapasiteten er selvfølgelig nedsatt, men våre fantastiske medarbeidere på klinikkene gjør en strålende jobb og gjør alt de kan for å hjelpe de som trenger det. Vi ser likevel optimistisk på fremtiden og til sommeren utdannes det nye tannleger.

I vår hadde Sonjatun 2 tannpleierstudenter fra UiT på praksis og i høst 5 tannlegestudenter, hvorav 2 på Lyngseidet og 3 på Sonjatun. Lyngseidet tannklinikk har for første gang hatt studenter etter utbygging av klinikken.

I oktober var alle medarbeidere i distriktet på 2 dagers samling på Skibotn feltstasjon. Stasjonen ligger naturskjønt til i Skibotndalen og kan anbefales til alle som sted for kurs og lignende. Tiden ble brukt til arbeidsmiljødag, men også kurs i gerodontologi med Maud Bergdahl og tobakksforebygging med Unni K. Strand. Det ble også tid til mye friluftaktiviteter. Hyggelig og sosial samling for alle.

Skogstur med kaffekos.

Foto: Bente Westgård

Fra nyttår begynner jeg på spesialistutdanning i klinisk odontologi i Tromsø. Etter litt oppstartsproblemer kommer dette endelig i gang nå og studiet varer i 3 år. Jeg ser veldig fram til dette men også til etter hvert å forhåpentligvis tilføre distriktet spesialkompetanse. Deler av det kliniske arbeidet i studiet skal foregå på hjemklinikken. Det meste av overtannlegeoppgavene er delegert men jeg vil fortsatt ha det overordnede faglige ansvaret for distriktet. Med så mange dyktige og erfarne medarbeidere som er vant til å ta ansvar kommer dette til å gå helt fint. ☺

Ønsker alle i tannhelsetjenesten i Troms:

GOD JUL OG GODT NYTT ÅR

Overtannlege Øystein Fredriksen

Finnsnesbesøk

Lenvik kommune bygger nytt og moderne sykehjem på Finnsnes. Sykehjemmet er lokalisert like ovenfor Finnsnes tannklinikk og skal romme om lag 90 sykehjemsplasser. Det nye sykehjemmet skal erstatte sykehjem som er plassert på ulike geografiske steder i dag. Dette vil lette noe på reisebelastning for tannhelsepersonell fra Finnsnes ved arbeid på sykehjemmene.

I det nye sykehjemmet er det satt av et eget rom hvor beboerne kan få undersøkelse av tannpleier. Fylkestannhelsesjefen har besluttet å sette inn noe brukt utstyr for å lette på undersøkelsene for tannpleierne. Det vil ikke bli gitt fullverdig tannbehandling i dette rommet. Utnyttelsesgraden av rommet fra tannhelsetjenesten sin side er liten og fylkestannhelsetjenesten har i samråd med kommunen åpnet for flerbruk av dette rommet. Det vil si at andre helse og pleiepersonell kan benytte rommet for sine tjenester. Dette prosjektet anses som et prøveprosjekt da lignende ordninger tidligere har gitt oss varierende resultat.

Mandag 15. november var Peter Marstrander, Per Ove Uglehus, Susanne Elting og Sigrid Aas Eriksen fra den offentlige tannhelsetjenesten på befaring i bygget sammen med representant fra Lenvik kommune. Det gjenstår ennå mye arbeid før bygget er klart våren 2011.

Fylkestannhelsesjefen benyttet også anledning til å besøke Finnsnes tannklinikk og TkNN sin kjeveortopediske klinikk på Finnsnes. Finnsnes tannklinikk er en av Troms fylkes 6 eksternpraksisklinikker og har utplassert 2 studenter fra tannlegeutdanningen i Tromsø både høst og vår. På bildet ser vi studentene Camilla Pedersen og Elizabeth Thon i lag med veileder Øystein Bærø og fylkestannhelsesjef Peter Marstrander.

ass. fylkestannhelsesjef Per Ove Uglehus

Neste utgave av Munnharpa får Universitetstannklinikken æren av å skrive!